

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

м. Київ

№ _____

Про внесення змін до деяких нормативно-правових
актів Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 14 Закону України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, з метою вдосконалення нормативно-правового регулювання діяльності, пов’язаної з емісією електронних платіжних засобів, і операцій, здійснених з їх використанням, Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2014 року № 705 (зі змінами), що додаються.

2. У тексті Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22 слова «миттєва безконтактна оплата» замінити словами «платіжний застосунок».

3. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Олександр Яблунівський) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

4. Платіжним організаціям, банкам – учасникам платіжних систем, які здійснюють емісію та еквайринг електронних платіжних засобів, протягом трьох місяців із дня набрання чинності цією постановою привести свою діяльність у відповідність до вимог Положення.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Сергія Холода.

6. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Яків СМОЛІЙ

Інд. 57

Катерина РОЖКОВА

Роман БОРИСЕНКО

Дмитро СОЛОГУБ

Сергій ХОЛОД

Олег ЧУРІЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національного
банку України
від 2019 року №

Зміни до Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і
здійснення операцій з їх використанням

1. У розділі I:

1.1) у пункті 4:

після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 3 такого змісту:

“3) інформаційно-технічний посередник - оператор послуг платіжної інфраструктури який надає інформаційні та технологічні послуги щодо переказу коштів та відомості щодо якого внесені до Реєстру платіжних систем, систем розрахунків, учасників цих систем та операторів послуг платіжної інфраструктури що веде Національний банк України;”.

У зв'язку з цим підпункти 3-13 уважати підпунктами 4-14;

у підпункті 6 слово “робочого” виключити;

після підпункту 11 доповнити новим підпунктом 12 такого змісту:

“12) Платіжний застосунок – програмне забезпечення, що дозволяє користувачу ініціювати платіжні або інші операції із використанням електронного платіжного засобу;”.

У зв'язку з цим підпункти 12-14 уважати відповідно підпунктами 13-15;

1.2) у пункті 8:

підпункт 1 - 2 викласти в новій редакції такого змісту:

“1) порядок діяльності банку, пов'язаний з емісією електронних платіжних засобів та/або еквайрингом (у тому числі порядок випуску, видачі/передачі електронного платіжного засобу користувачу);

2) порядок здійснення платіжних операцій, в тому числі за допомогою платіжного застосунку, нарахування комісійної винагороди та процентів за користування емітентом коштами користувача;”.

доповнити новим підпунктом 10 такого змісту:

“10) порядок передавання електронного платіжного засобу держателю юридичними особами, фізичними особами-підприємцями та фізичними особами,

яким банком надано право здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів банку-фізичних осіб (далі - агенти), та порядок здійснення контролю за дотриманням агентами встановленого порядку;”.

У зв'язку з цим підпункти 10-11 уважати відповідно підпунктами 11-12.

2. У розділі II:

2.1) друге речення пункту 2 викласти в новій редакції такого змісту:

“Емітент має право надавати фізичним особам, які не здійснюють підприємницької діяльності, особисті електронні платіжні засоби, юридичним особам та фізичним особам, які здійснюють підприємницьку діяльність, незалежну професійну діяльність (далі у цьому положенні – суб'єкт господарювання) – корпоративні (бізнесові) електронні платіжні засоби.”;

2.2) після пункту 2 доповнити новим пунктом 3 такого змісту:

“3. Банк має право емітувати до рахунка відкритого на ім'я фізичної особи, визнаної судом недієздатною, електронний платіжний засіб на ім'я законного представника (опікуна) цієї фізичної особи.”;

У зв'язку з цим пункти 3-17 уважати відповідно пунктами 5-19;

2.3) пункти 7-8 викласти в новій редакції такого змісту:

“7. Договір укладається в письмовій формі (паперовій або електронній). Електронна форма договору має містити електронний підпис клієнта (представника клієнта) та уповноваженої особи банку відповідно до вимог, установлених Законами України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та нормативно-правовим актом Національного банку з питань застосування електронного підпису в банківській системі України.

Договір може укладатися шляхом приєднання клієнта до публічної пропозиції укладення договору (оферта), який розміщений у загальнодоступному для клієнта місці в банку та на його офіційному сайті в мережі Інтернет.

8. Банк зобов'язаний під час видачі електронного платіжного засобу надати користувачу в спосіб, визначений банком та користувачем, у тому числі за допомогою засобів інформаційних, телекомунікаційних, інформаційно-телекомунікаційних систем примірники:

договору, що дає змогу встановити дату його укладення, правил користування електронним платіжним засобом, а також тарифів банку на обслуговування електронного платіжного засобу, що діяли на дату укладення договору.”;

2.4) пункт 9 доповнити новим підпунктом 2 такого змісту:

“2) порядок випуску та передачі електронного платіжного засобу користувачу;”.

У зв'язку з цим підпункти 2-11 уважати відповідно підпунктами 3-12;

2.5) пункт 12 викласти в новій редакції такого змісту:

“12. Емітент на підставі договору має право емітувати додатковий електронний платіжний засіб фізичній особі за умови надання власником рахунку цій фізичній особі права на його отримання.”;

2.6) пункт 18 після слова “послуг” доповнити словами “(кредиту, смс-повідомлень, інше)” і далі за текстом.

3. У розділі III:

3.1) пункт 1 викласти в новій редакції такого змісту:

“1. Користувачі мають право використовувати особисті та корпоративні електронні платіжні засоби для здійснення платіжних операцій відповідно до умов договору з емітентом та вимог законодавства України.

Користувачі не мають право використовувати корпоративні електронні платіжні засоби для одержання заробітної плати, інших виплат соціального характеру.”;

3.2) у пункті 2:

у абзаці 2 після слів слова “залишку” доповнити словом “грошових”;
після другого абзацу доповнити новим абзацом такого змісту:

“Емітент зобов'язаний вживати заходів для запобігання виникненню заборгованості за рахунком користувача, операції за яким здійснюються із застосуванням дебетової платіжної схеми. У разі виникнення заборгованості за рахунком користувача, витрати пов'язані з її погашенням покладаються на емітента.”;

3.3) пункт 5 викласти в новій редакції такого змісту:

“5. Операції з використанням одного електронного платіжного засобу, виданого користувачу, можуть відобразитися за кількома його рахунками відповідно до умов договору з емітентом та вимог законодавства України.”;

3.4) доповнити новими пунктами 6-8 такого змісту:

“6. Користувач має право здійснювати платіжні або інші операції за допомогою платіжного застосунку, право на використання якого надане емітентом, та у порядку, установленому договором з емітентом.

Платіжний застосунок може бути установлений до технічного пристрою користувача (планшета, смартфона тощо).

7. Платіжний застосунок, право на використання якого надане емітентом, має відповідати вимогам відповідної платіжної системи до технологій захисту здійснення операцій з використанням електронних платіжних засобів.

8. Користувач має право здійснювати платіжні операції з використанням електронного платіжного засобу за допомогою платіжного застосунку, право на використання якого не надане емітентом. Відповідальність за здійснення таких операцій покладається на користувача.”;

3.5) пункт 8 виключити;

У зв'язку з цим пункти 6-10 уважати відповідно пунктами 9-13;

3.6) у пункті 11:

перший абзац викласти в новій редакції такого змісту:

“Постачальник платіжних послуг зобов'язаний надавати користувачу інформацію про комісійну винагороду за платіжну послугу перед ініціюванням користувачем платіжної операції.;

після першого абзацу доповнити новими абзацами такого змісту:

“Постачальник платіжних послуг зобов'язаний надати користувачу можливість перевірити реквізити переказу до надання користувачем згоди на його проведення.

Користувач після отримання інформації про комісійну винагороду або перевірки реквізитів переказу повинен мати змогу відмовитися від уже розпочатої операції.”.

4. Після пункту 4 розділу V доповнити новим пунктом 5 такого змісту:

“5. Умови договору не мають містити обмеження щодо способу повернення торговцем користувачу коштів за повернутий товар (послугу), який був придбаний з використанням електронного платіжного засобу.

Еквайр зобов'язаний забезпечити повернення коштів користувачу за повернутий товар (послугу) придбаний з використанням електронного платіжного засобу у строки встановлені законодавством України з питань захисту прав споживачів.”.

У зв'язку з цим пункти 5-15 уважати відповідно пунктами 6-16.

5. У розділі VI:

5.1) після першого абзацу пункту 1 доповнити новими абзацами такого змісту:

“Представник користувача має право отримати електронний платіжний засіб за довіреністю, що видана користувачем та посвідчена у встановленому законодавством порядку. У такому разі банк не несе відповідальності за проведення операцій з використанням такого електронного платіжного засобу, виданого представнику за довіреністю.

Емітент має право передати електронний платіжний засіб, емітований на ім'я користувача, довірній особі/представнику користувача. Довірена особа/представник не має право здійснювати операції з використанням електронного платіжного засобу, емітованого на ім'я довірителя.”;

5.2) пункт 2 викласти в новій редакції такого змісту:

“2. Емітент зобов'язаний не розкривати іншим, крім користувача, особам (у тому числі – агенту, представнику) ПНН або іншої інформації, яка дає змогу виконувати платіжні операції з використанням електронного платіжного засобу.

Емітент під час видачі електронного платіжного засобу за наявності можливості змінити ПНН користувачем зобов'язаний проінформувати користувача про це право та запропонувати змінити ПНН. Перша зміна ПНН за договором має здійснюватися безкоштовно.

Емітент має право передати електронний платіжний засіб держателю через агента.”;

5.3) доповнити новим пунктом 10 такого змісту:

“10. Емітент, після отримання повідомлення від користувача про переказ коштів, що не був ним ініційований зобов'язаний не пізніше наступного робочого дня після отримання повідомлення від користувача відновити залишок коштів на рахунку користувача до того стану, у якому він був перед виконанням цього переказу, крім випадку, коли емітент має підстави вважати дії користувача не правомірними і повідомив про це правоохоронні органи.

Емітент має право не повертати користувачу на його рахунок суму коштів у розмірі 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян у разі, якщо переказ, що оскаржувався користувачем, був здійснений з використанням втраченого/викраденого або неправомірно використаного електронного платіжного засобу та/або його реквізитів, і користувач повідомив емітента про втрату/викрадення або неправомірне використання електронного платіжного засобу та/або його реквізитів після проведення такого переказу.

Користувач несе всі збитки пов'язані з переказами, що ним оскаржуються (у тому числі – витрати емітента на встановлення ініціатора та правомірності переказу) у разі, якщо банком доведено, що дії чи бездіяльність користувача призвели до втрати, незаконного використання ПНН або іншої інформації, яка дає змогу ініціювати платіжні операції.”.

У зв'язку з цим пункти 10-15 уважати відповідно пунктами 11-16;

5.4) у пункті 16 слово “термінів” замінити словом “строків”.

6. У розділі VII:

6.1) у пункті 3:

після третього абзацу доповнити новим абзацом такого змісту:

“Паперові документи за операціями з використанням електронних платіжних засобів можуть не оформлятися за місцем проведення операції, у разі, якщо:

розрахунки за товари (послуги) здійснюються користувачем на невеликі суми на транспорті та в інших місцях масового обслуговування фізичних осіб, які вимагають швидкого обслуговування;

таке право передбачене правилами відповідної платіжної системи; користувач відмовився від їх отримання.”;

після четвертого абзацу доповнити новим абзацом такого змісту:

“Постачальник платіжних послуг зобов’язаний на вимогу користувача надати таку кількість примірників паперових документів за операціями з використанням електронних платіжних засобів, яка потрібна для усіх учасників операції або електронний документ.”;

6.2) пункт 7 доповнити новим підпунктом 1 такого змісту:

“1) найменування платіжної системи;”.

У зв’язку з цим підпункти 1-8 уважати відповідно підпунктами 2-9.

7. У розділі VIII:

7.1) у пункті 1 слова “(далі- агент)” замінити словами “(далі- агент для цього розділу)”;

7.2) доповнити новими пунктами 6-9 такого змісту:

“6. Емітент для передачі електронних платіжних засобів держателям має право укладати договори з агентами, яким емітентом надано право здійснювати ідентифікацію та верифікацію клієнтів банку - фізичних осіб.

7. Постачальник платіжних послуг має право залучати для здійснення операцій з електронними платіжними засобами інформаційно-технічного посередника на підставі договору.

Договір має містити:

порядок діяльності інформаційно-технічного посередника, пов’язаний з здійсненням операцій з використанням електронних платіжних засобів;

порядок забезпечення інформаційно-технічним посередником захисту інформації та вжиття інших заходів безпеки під час здійснення користувачами операцій з використанням електронних платіжних засобів, відповідальність за їх порушення;

порядок здійснення контролю постачальником платіжних послуг діяльності інформаційно-технічного посередника, що пов’язана із здійсненнями операцій з використанням електронних платіжних засобів;

відповідальність інформаційно-технічного посередника та постачальника платіжних послуг;

порядок розгляду спорів;

інші умови відповідно до законодавства України або на розсуд інформаційно-технічного посередника та постачальника платіжних послуг.

8. Постачальник платіжних послуг та/або інформаційно-технічний посередник, що бере участь у здійсненні переказу з використанням електронного

платіжного засобу, зобов'язаний інформувати про цей факт користувача платіжних послуг до здійснення користувачем переказу.

9. Постачальник платіжних послуг, що уклав договір з інформаційно-технічним посередником зобов'язаний здійснювати контроль за його діяльністю у порядку визначеному договором.”

У зв'язку з цим пункти 6-9 уважати відповідно пунктами 10-13.

Директор Департаменту платіжних систем
та інноваційного розвитку

Олександр ЯБЛУНІВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Заступник Голови

Національного банку України

_____ Сергій ХОЛОД

(підпис)

_____ 2019 року

(дата)